

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА І ДИЗАЙНУ
КАФЕДРА ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА

ВИМОГИ ДО ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

для студентів спеціальності 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
освітнього рівня першого (бакалаврського)
освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»

Розробники: Зайцева Вероніка Іванівна, доцент кафедри декоративного мистецтва і реставрації Факультету образотворчого мистецтва і дизайну; Стрельцова Світлана Вікторівна, старший викладач кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну.

Вимоги до виконання курсового проєкту розглянуто і затверджено на засіданні кафедри образотворчого мистецтва Факультету образотворчого мистецтва і дизайну.

Завідувач кафедри
образотворчого мистецтва

 Ольга ШКОЛЬНА

Вимоги до виконання курсового проєкту погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво»
« 8 » лютого 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми
023.00.01 «Образотворче мистецтво»

 Ольга КОНОВАЛОВА

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО КУРСОВИЙ ПРОЄКТ

Характеристика, компетентності, мета і завдання

Відповідно до освітньої програми 023.00.01 «Образотворче мистецтво» курсовий проєкт виконується здобувачами першого (бакалаврського) рівня вищої освіти у шостому семестрі з освітньої компоненти ОК 11, ОДФ.05 Академічний живопис. Згідно з [Положенням про організацію освітнього процесу \(редакція 2020 року, зі змінами 2021 р.\)](#), курсовий проєкт є одним із видів індивідуальних завдань навчально-дослідного, творчого чи проєктно-конструкторського характеру, який має на меті не лише поглиблення, узагальнення і закріплення знань студентів з навчальної дисципліни, а й застосування їх при вирішенні конкретного фахового завдання і вироблення вміння самостійно працювати з навчальною і науковою літературою, обчислювальною технікою, лабораторним обладнанням, використовуючи сучасні інформаційні засоби і технології» [с. 32]. Керівництво курсовими проєктами здійснюють викладачі, які мають досвід науково-педагогічної і практичної роботи.

Мета курсового проєкту – продемонструвати достатній рівень естетичної культури здобувача освіти, володіння художніми засобами виразності й технічними навичками виконання, вміння творчо трансформувати набутий досвід на базі засвоєних впродовж навчання знань та втілення їх на практиці.

Завдання курсового проєкту: виконати в техніці олійного живопису творчу роботу у жанрі пейзаж або натюрморт у форматі 60x50 см або 60x80 см.

У процесі підготовки курсового проєкту у здобувачів вищої освіти формуються загальні та спеціальні компетентності:

Інтегральна компетентність. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації творів мистецтва або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій, положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- ЗК 5. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
- ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- СК 1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища
- СК 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей
- СК 9. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності
- СК 12. Здатність презентувати художні твори та мистецтвознавчі дослідження у вітчизняному та міжнародному контексті

Здобувачі вищої освіти мають продемонструвати наступні результати навчання:

- РН 1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу
- РН 2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
- РН 5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
- РН 6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
- РН 7. Відображати морфологічні, стильові та кольоро-фактурні властивості об'єктів образотворчого, декоративного мистецтва, реставрації та

використовувати існуючі методики реставрації творів мистецтва в практичній діяльності за фахом.

- РН 8. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
- РН 18. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

2. ЕТАПИ ПІДГОТОВКИ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Основними етапами виконання курсового проєкту з академічного живопису є:

1. Підготовчий
2. Основний
3. Заключний

Підготовчий етап передбачає вибір теми та її затвердження; призначення керівника; складання календарного плану виконання курсового проєкту.

Тематика курсових проєктів розробляється кафедрою образотворчого мистецтва відповідно до змісту і завдань навчальної дисципліни. Здобувачам освіти надається право вільного вибору теми проєкту із запропонованого кафедрою переліку, а також можливість пропонувати власні теми.

Запропонована здобувачем тема обов'язково обговорюється з керівником, за умови позитивного рішення, затверджується на засіданні кафедри. Керівник курсового проєкту ставить перед здобувачем загальні завдання, окреслює коло проблемних питань, складає розклад консультацій та здійснює контроль за дотриманням календарного плану виконання курсового проєкту. У разі порушень, календарного плану, які можуть призвести до невиконання курсового проєкту, керівник невідкладно інформує завідувача кафедри з метою прийняття відповідних рішень, зокрема й рішення про недопущення здобувача до захисту. Керівник курсового проєкту здійснює контроль за дотриманням норм

академічної доброчесності здобувачем вищої освіти при створенні ним проєкту відповідно до [Положення про академічну доброчесність науково-педагогічних, наукових, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти Університету.](#)

Основний етап передбачає:

1. Вибір сюжету курсового проєкту.
2. Виконання пошукових ескізів, з-поміж яких обирається остаточний варіант курсового проєкту.
3. Виконання чистового ескізу та колірною етюд.
4. Безпосереднє виконання курсового проєкту.

Заключний етап передбачає:

1. Підготовка курсового проєкту до захисту;
2. Оформлення курсового проєкту відповідно до вимог;
3. Завантаження курсового проєкту в електронному вигляді в систему електронного навчання Університету в ЕНК «Курсового проєкту з академічного живопису (3 курс, ОМ, денна)» (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=26597>)
5. Захист курсового проєкту перед комісією.

3. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ПІДГОТОВКИ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Курсовий проєкт здобувач виконує в техніці олійного живопису в наступних видах та жанрах мистецтва: живопис (пейзаж – міській, історичний, архітектурний, морський); натюрморт (тематичний, з побутовими предметами, квітами, фруктами тощо);

МАТЕРІАЛИ ТА ТЕХНІКИ ДЛЯ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Відповідно до обраного виду та жанру образотворчого мистецтва допускаються техніки: живопис (полотно, олія). Для виконання курсового проєкту можуть бути використані також авторські техніки.

ФОРМАТ

Відповідно до обраного жанру, техніки виконання та художнього задуму автора рекомендуються такі формати: 50х60 см або 60х80 см;

4. ЕТАПИ ВИКОНАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

1 етап. Вибір теми та її затвердження. Тему курсового проєкту здобувач обирає разом з керівником. Для затвердження теми здобувачем подаються: ескізи, етюди, замальовки, пошуки композиційних схем, кольорові та тональні розробки, ескізи в кольорі тощо. Також обговорюються та затверджуються засоби та техніка виконання курсового проєкту, його формат. Контроль виконання всіх етапів роботи здійснюється шляхом переглядів, у яких беруть участь керівник курсового проєкту та здобувач.

2 етап. Виконання ескізу. Ескіз виконується в основних колірних співвідношеннях та техніках, які передбачаються для виконання роботи. У його узагальнених формах повинен чітко проглядатися основний художній задум. Основними аспектами у роботі над ескізом є: вибір сюжету, композиція зображення, визначення головних і другорядних елементів у композиції, тонове і колористичне вирішення роботи.

3 етап. Робота над картоном. Картон виконується у форматі, затвердженому для курсового проєкту, м'яким олівцем або м'яким матеріалом (вугілля, сангіна, соус). Виконання картону передбачає відображення композиційної побудови задуму та тональне рішення роботи.

4 етап. Створення картини виконується олійними фарбами на полотні з урахуванням властивостей матеріалів у затвердженому форматі.

5. ЗАХИСТ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Захист. По завершенні всіх етапів роботи здобувач представляє на розгляд комісії роботу для оцінювання. Курсовий проєкт оцінюється, якщо відповідає основним критеріям:

- виконана за авторською ідеєю та відповідно до затвердженої теми під загальним наглядом керівника;
- в заявленому жанрі та в обраній техніці;
- у вибраному форматі, композиційно вірно;
- з урахуванням просторової та повітряної перспективи;
- з передачею світлотіньових моделювань та ліпленням об'єму;
- у правильно відображеному освітленні в умовах обраного середовища;
- за умови гармонійно обраному колористичному навантаженню;
- з використанням професійних знань і методів, що застосовується для певного виду і жанру образотворчого мистецтва;
- виконана у встановлений термін.

Курсовий проєкт захищається перед комісією, до складу якої входять керівники проєкту.

Здобувач представляє оформлену роботу перед комісією та виголошує доповідь (5-7 хв.):

- назву роботи, стисло характеризує жанр, стиль, особливості обраної техніки та висвітлює ідею творчого задуму;
- розкриває основні етапи виконання творчої роботи;
- доповідає про особливості її виконання, що виникали під час роботи та способи вирішення тих чи інших художніх завдань;
- підсумовує виступ.

6. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ КУРСОВОГО ПРОЄКТУ

Курсовий проєкт має бути представлений у вигляді виконаного твору образотворчого мистецтва. Якість виконання курсового проєкту та його захист оцінюються за стобальною шкалою. Критерії оцінювання представлені в таблиці.

№ п/п	Критерії	Макс. к-ть балів за кожним критерієм
1	Відповідність творчої роботи до затвердженої теми	10
2	Оригінальність творчого задуму, нестандартність підходу до завдання, наявність індивідуальної манери	20
3	Вдале, грамотне композиційне та колористичне рішення, техніка виконання	30
4	Чітка конструктивна побудова елементів композиції	20
5	Витримана просторова побудова елементів композиції	10
6	Чіткість і грамотність доповіді під час захисту, відповіді на запитання, аргументованість власної точки зору	10
Загальна сума балів		100

Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
F _X	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань

	(умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

Рекомендовані джерела:

1. Жердзицький В. Особливості художнього сприйняття живопису. Дизайн-освіта. Х.: ХДАДМ, 2008. 168 с.
2. Кириченко М. А. Основи образотворчої грамоти : навчальний посібник / М. А. Кириченко, І. М. Кириченко. 2-е видання перероблене та доповнене. Київ : Вища школа, 2002. 190 с.: іл. ISBN 966-642-055-4 (Наявний в бібліотеці б, Шамо 18/2, 69 примірників)
3. Кравич А.П. Натюрморт. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2019. - 267 с. : іл. ISBN 978-966-622-973-4 (Наявний в бібліотеці Фаховий коледж «Універсум», 1 примірник)
4. Техніка і технологія олійного живопису: навч. посіб. / Уклад. Е.В. Белкіна, О.І. Конопко. Київ: Київський ун-т імені Бориса Грінченка. 2010. 92 с. (Наявний в бібліотеці Університету в 15-ти примірниках).
5. Чен Н.В. Нетрадиційні техніки зображення: Навчально-методичний посібник. Харків: Скорпіон, 2007. 48 с. (Наявний в електронному репозиторії: <http://elib.kubg.edu.ua/2813/>)
6. Щербина В. Г. Практична композиція. Кривий Ріг: Октан-Принт, 2008. 187 с.
7. Яремків М. Композиція: творчі основи зображення. Тернопіль: Підручники і посібники, 2007. 112 с.